

nit staaer, saa betragter jeg det fremkomne Endringsforslag som en meget energisk Udtalelse fra Kirkeministerens Side om, at han anseer denne Lov, som den foreligger, som særdeles fordelagtig for Kirkeierne, og at altsaa, hvis der skulde reises Betænkkeligheder, dette da maatte være fra Kirkerens Side. I saa Tilfælde har Endringsforslaget naaet sit Dødsstød ved at være blevet foreslaaet, og jeg troer altsaa for mit Vedkommende at kunne komme den ærede Minister imøde ved at stemme imod hans Endringsforslag og saaledes opretholde Bestemmelser, der ialtsald, førend de foreligge Hans Majestæt til endelig Afgjørelse, endnu ville kunne udbygge mange Forandringer. Jeg agter altsaa at stemme imod Forslaget.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Jeg troer, at jeg ved 2den Behandling har modsat mig med en saa stor Styrke, som det kunde forlanges, idet jeg bestemt udtalte min Mening om afskillige af Endringsforslagene; men da jeg var bleven slaaet ved forskellige Afstemninger, indskrænkede jeg mig til bestemt at sige, at jeg maatte være imod dem. Jeg har naturligtvis heller ikke i Udvalget tiltraadt noget af de Forslag, jeg var imod; men jeg har med megen Bestemthed erklæret mig imod dem. Jeg gjør ikke mine Endringsforslags Vedtagelse til en Betingelse for mit Vedkommende at kunne gaae ind paa hele Loven; men jeg anseer deres Vedtagelse for det Uønskelige, naar man betragter Sagen fra Kirkes Synspunkt. Lad os f. Ex. holde os til det, der er foreslaaet om, at Kirkeieieren skulde have Lov til at anbringe et Kors istedetfor den gamle Altertavle. Da jeg opponerede herimod ved 2den Behandling, bemærkede den ærede Ordfører, at der jo kunde gjøres saa store Forandringer til Indfatningen, at Korset kunde blive ligesaa dyrt som en Altertavle. Det er imidlertid en Selvfølge, at naar man giver Kirkeieieren Ret til at anbringe et Kors, hvilket han tidligere ikke har haft Lov til, vil Ministeriet ikke betragte sig som Lovens Fjende, saaledes at man skulde søge at omgaae dens enkelte Bestemmelser, men det vil ærligt og trofast søge at opfylde dem. Det vilde altsaa aldrig falde Ministeriet ind at gjøre saadanne

Forandringer, som af den ærede Ordfører antages med Hensyn til Indfatningen, naar det blev Kirkeieieren tilladt at anbringe Kors; det vilde aldrig kunne falde Ministeriet ind, ad administrativt Veie at træffe saadanne Bestemmelser for at omgaae Lovene. Jeg tilstaaer, at det er Ministeriets Stoltthed, ærligt at stræbe efter at efterkomme Lovene. Dette Tilfælde er et Exempel paa, hvorledes Fordringerne ere blevne nedsatte. Jeg indrømmer imidlertid, at jeg finder megen Betænkkelighed ved den nuværende Tilstand, og det er dette Hensyn, som gjør, at jeg, uagtet Fordringerne ere blevne saaledes nedsatte, ikke bestemt vil erklære mig imod Loven, hvis mine Endringsforslag ikke vedtages. Foraa vidt man imod hvad jeg har gjort gjældende om, at Fordringerne ere stemte ned i Lovforslaget, har anført, at Kirkerens nuværende Tilstand ikke kunde forringes, da dette ligefrem er forbudt i Loven, maa jeg tilstaae, at jeg ikke anseer det for et heldigt Udgangspunkt, at den bestaaende Tilstand skal være Normen for de Forandringer, der kunne stilles til Kirkeierne. Hvis en Kirkeier — jeg havde nær sagt havde været saa lykkelig — havde været skjædesløs, forsonnelig og kun opfyldt de Forandringer, der absolut kunde stilles til ham, vilde han derved i al Evighed være fritaget for yderligere gaaende Forandringer, hvorimod han, hvis han med Liberalitet havde imødekommet de Forandringer, Liden stillede til ham, vilde være bunden derved for bestandigt. Man har her taget Hensyn til Kirkeierne, som om de vare en Institution, der efter vor Lovgivning kunde afgjøre de vigtigste Spørgsmaal. Netop det, at man har sat Kirkeierens vilkaarlige Valg istedetfor Synets Afgjørelse under Appel til et Oversyn eller til Kirkeministeriet, eller til det særlige Syn, er det, som har valet den Betænkkelighed hos mig, der har fundet sit Udtryk i mine Endringsforslag. Det er en overordentlig væsentlig Forskel, naar der i Lovforslaget er opstillet en Mængde forskellige Alternativer, idet man har haft for sig alle Kirker og sagt, at det er Synet, der skal kunne afgjøre det under Hensyn til alle bestaaende Forskjelligheder, og naar paa den anden Side Landstinget siger, at det er Kirkeieieren, der skal afgjøre det efter sit Forogdt-